

Dynamika kultury przemocy politycznej ruchów antyoszczędnościowych w Europie

Głównym celem badania jest wyjaśnienie zachowań przemocowych ruchów antyoszczędnościowych, które powstały w Europie po 2007 r. jako sprzeciw wobec działań rządów. Realizację tego celu poprzedza dokładna analiza pola badawczego określonego granicami: czasowymi, terytorialnymi i przedmiotowymi. Data początkowa badania to 1 grudnia 2007 r., czyli początek recesji spowodowanej kryzysem zadłużenia w strefie euro oraz fali protestów zorganizowanych przez nowopowstałe ruchy antyoszczędnościowe w Europie. Bezpośrednią przyczyną protestów i powstania tych ruchów było wdrożenie ratunkowych programów oszczędnościowych rządów europejskich mających przyczynić się do wyjścia państw z kryzysu. Datę końcową stanowi 31 grudnia 2015 r. Był to pierwszy rok po recesji, gdy nastąpiła poprawa sytuacji gospodarczej państw należących do strefy euro – minimalizacja poziomu wahań międzynarodowych przepływów pieniężnych, wzrost poziomu realnego PKB, spadek oprocentowania obligacji oraz wygaszanie programów oszczędnościowych. Doszło wówczas do zaniku bezpośredniego uzasadnienia dla trwania ruchów antyoszczędnościowych przeciwstawiających się konsekwencjom realizacji tych programów. Wyznaczone daty określają czasowe granice pola badawczego. Jego terytorialny zakres obejmuje państwa należące do strefy euro, w których powstały ruchy antyoszczędnościowe i przynajmniej raz zorganizowały protest przeciwko działaniom oszczędnościowym rządów. Pole przedmiotowe stanowi z kolei działalność publiczna poszczególnych ruchów antyoszczędnościowych. Z założenia ruchy te miały nie wykorzystywać przemocy fizycznej do realizacji celów politycznych. Z czasem jednak zasada ta zaczęła być łamana. Badanie koncentruje się zatem na działalności publicznej ruchów wyrażającej ich konsekwentny lub zmieniający się stosunek do przemocy politycznej od momentu ich powstania do zakończenia funkcjonowania. Do wyjaśnienia zachowań przemocowych zostanie wykorzystana kategoria kultury przemocy politycznej. Stanowi ona bowiem swoisty regulator zachowań przemocowych. Czynniki wchodzące w jej skład określają czy i w jakim stopniu użycie przemocy politycznej oraz zaniechanie jej stosowania było obecne w relacjach pomiędzy ruchami antyoszczędnościowym a podmiotami państwowymi.

W projekcie będzie użyta jakościowa analiza zawartości i spójne z nią techniki oraz narzędzia badawcze. W celu uzyskania rzetelnych rezultatów i maksymalizacji efektywności badawczej, część narzędzi – zwłaszcza modele analityczne – zostanie stworzonych specjalnie na potrzeby tego badania. Konieczne będzie zebranie danych i podjęcie środków w celu minimalizacji prawdopodobieństwa popełnienia błędów przy późniejszej z nimi pracy. Cząstkowe analizy zostaną skoncentrowane na dążeniu do określenia zależności pomiędzy konkretnymi zachowaniami przemocowymi a czynnikami wchodzącymi w skład kultury przemocy politycznej, a także na ustaleniu co sprawia, że ruchy antyoszczędnościowe zmieniają swoje zachowania w trakcie funkcjonowania.

Powodem podjęcia tematyki było dostrzeżenie, na podstawie analizy światowej literatury przedmiotu, obszaru niewiedzy w zakresie powodów dla których ruchy antyoszczędnościowe przejawiały zróżnicowane zachowania przemocowe. Proponowane badanie skupia się więc na dowiedzeniu co sprawia, że w niektórych państwach, jakie ogarnęła fala protestów doszło do użycia przemocy politycznej przez ruchy antyoszczędnościowe, a w innych – nie, a także dlaczego ich stosunek do użycia przemocy zmieniał się w czasie lub był niezmienny. Wskazuje to na jego wartość poznawczą. Co więcej, jest ono również ważne dla rozwoju cywilizacyjnego, ponieważ prowadzi do wyposażenia badaczy w narzędzia służące do przewidywania – gdzie i dlaczego mogą wystąpić konkretne zachowania przemocowe oraz kiedy dojdzie do zwiększenia, utrzymania i zmniejszenia poziomu stosowania przemocy politycznej. To z kolei jawi się jako cenne przy formułowaniu rządowych planów zarządzania kryzysowego istotnych dla zapewnienia społeczeństwu ochrony, kreacji i dystrybucji bezpieczeństwa publicznego. Analiza przyczyni się do rozwoju dziedziny – nauk społecznych, w tym jej dyscyplin: nauk o polityce, bezpieczeństwie i obronności oraz socjologii poprzez stworzenie oryginalnych narzędzi badawczych i będzie miała wkład w rozwój teorii trwania europejskich ruchów antyoszczędnościowych po 2007 r. stworzonej przez Donatellę della Portę i teorii kultury przemocy politycznej.